

80 pct. Det er jo ikke noget, jeg finder på, men det er noget, Det Internationale Klimapanel har givet som sin melding, og det, at vi har brug for at dreje så kraftigt på omstillingsskruen i vores samfund, som vi rent faktisk har, er det, vi skal bruge nogle kræfter på at få sagt og på at få skrappe mål ind i vores miljøpolitik for de næste 20-30 år.

Så midlerne. Midlerne står det faktisk ganske sørgeligt til med. De midler, der har været politisk flertal for, har stort set oftest vist sig at være for svage og ikke at kunne leve op til de mål, som vi trods alt har fået sat os. Tænk på landbruget. Der fik vi en målsætning for vandmiljøplanen om en halvering af kvælstofudslippet i 1995. I år er vi i 1995, og vi har ikke halveret kvælstofudslippet, der er præcis uforandret, og det er en illustration af, at midlerne mangler utrolig meget.

Det er mit håb, at en strategisk miljøplanlægning vil sætte tommelskruerne ikke på danskerne, ikke på erhvervslivet, ikke på landbruget, men på os, der sidder i denne sal, så vi tør vedtage nogle midler, som duer, og som vi ved duer.

Jeg synes, der hviler et stort ansvar på de partier, som er medansvarlige for, at der ikke har været flertal for at vedtage disse ting i Folketinget, som vi vidste også for 5 og 7 og 10 år siden ville virke. Det må gøre, at når vi skal se fremad og tegne billedet af en ny miljøpolitik, så er midlerne helt afgørende.

Jeg tror, vi har brug for at gå til biddet: Vi skal have flere forbud, flere stoffer skal fases ud, forsigtighedsprincippet skal bruges for alvor, den økonomiske politik skal styres af nogle miljøpolitiske prioriteringer, næste skattereform skal være økologisk, der skal satses på ressourceafgifter, og inde bag fabriksporten skal der nu stilles nogle krav til varerne og til varernes bortskaffelse, som gør, at der er varer, der i dag bliver produceret, som ikke vil blive produceret fremover. Vi skal gå til kilden og hindre forureningen i at opstå. Der er ikke i miljøsammenhæng noget, der hedder »væk«. Problemet opstår et andet sted – tænk blot på slamdiskussionen.

Min kritik af denne redegørelse går på, at der er for lidt handling. Ministeren omtalte trafikens forurening, men hvad gør regeringen? Det står selvfølgelig ikke i miljøministerens handlingsplan, men det står i så mange andre ministres handlingsplaner. De bygger motorveje, de bygger motorvejsbroer, ja, selv indkørslen til København bliver belemret med et ekstra spor.

Det er da en utrolig og utålelig usammenhæng, der er i, at vi godt ved, hvad der skal til – og jeg er enig med miljøministeren i, hvad der skal til – og så at vi med den anden hånd – og »vi« er altså ikke mig, men Folketingets flertal – sætter en udvikling i gang, som fører direkte den anden vej.

Så siger ministeren, at nu skal vi sammentænke energi og trafik. Så vil jeg sige til ministeren: Ja, det skal jeg se på, når det kommer. Men jeg vil gerne sige til ministeren, at det ikke skal betyde, at trafikken skal slippe, for det er jo det, vi ser i en uendelighed: trafikken tør man ikke røre ved, hvad det så end skyldes.

Jeg har nævnt landbruget.

Når jeg kritiserer manglende handling, er det, fordi vi faktisk *kan* forene både beskæftigelse og nedbringelse af vores ressourceforbrug og nedbringelse af forureningen, hvis vi har politisk vilje til det. Grøn beskæftigelse spiller jo ikke en hovedrolle i denne regerings udspil til finansloven. Det beklager jeg, det kan såmænd også godt være, miljøministeren gør det, men det var ikke diskussionen her; det viser blot, at det er en af hovedopgaverne at få integreret miljø, så det bliver styrende for andre økonomiske initiativer. Det kan kun ske, hvis vi også har befolkningen med.

Man kan godt sige, vi har brug for en miljø- og kulturrevolution for de næste 10-20-30 års omstilling af hele vores samfund – en omstilling, som er nødvendig. Der vil jeg spørge ministeren, om ministeren og ministeriet ikke vil tænke igennem, hvordan vi og ministeriet i oplysningsvirksomheden bedre kan støtte den folkelige diskussion og det folkelige pres, som bliver nødvendigt, for at der også bliver politisk flertal for de nødvendige ting.

Det handler om, at vi skal kunne lave både en ændring af produktionen, af den måde, vi tænker økonomisk politik, og af vores livsstil.

For at denne debat også skal sætte nogle retningslinjer fremover, vil jeg på vegne af SF, Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre, CD og Enhedslisten fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden

»Idet Folketinget konstaterer

– at de 4 vigtigste miljøpolitiske indsatsområder i de kommende år er knyttet til udfasning af miljøfremmede stoffer, landbrug, trafik og energi, og